

H

Habeas-corpus *n. Law* बंदी प्रत्यक्षीकरण
(न.)

Habit *n.* १ सवय (स्त्री.) २ सराव (पु.)
३ *Biol.* प्रकृति (स्त्री.)

Habitability *n.* निवासयोग्यता (स्त्री.)

Habitable *adj.* निवासयोग्य

Habitant *n.* निवासी (सा.)

Habitat *n.* १ वसतिस्थान (न.)
२ *Biol.* (natural home of plant or animal) निसर्गनिवास (पु.), प्राकृतिक वास (पु.)

Habitation *n.* १ वस्ती (स्त्री.) २ दास
(पु.)

Habitual *adj.* १ सराईत, अभ्यस्त २ नित्याचा

Habitual drunkard अट्टल दारूबाज (सा.)

Habitual intemperance नित्याचे अतिपान
(न.)

Habitually *adv.* १ सराईतपणाने २ नित्य

Habitually negligent *Law* नित्य निष्काळजी

Habituate *v.t.* सवय लावून घेणे

Hack *v.t. & i.* तुकडे तुकडे करणे

Hackneyed *adj.* १ चोथाळलेला २ नीरस
३ (overmuch used) अतिप्रयुक्त

Hackneyed expression अतिप्रयुक्त वाक्यप्रयोग
(पु.)

Hack-saw *n.* धातू कापावयाची करवत
(स्त्री.)

Haematic *adj.* रक्तविषयक, रक्त-

Haematology *n. Med.* रुधिरशास्त्र (न.)

Haemocytology *n. Med.* रक्तपेशीशास्त्र
(न.)

Haemoglobin *n. Med.* हेमोग्लोबिन (न.)

Haemorrhage *n.* रक्तस्राव (पु.)

Haggle *v.i.* घासाघीस करणे

Hail *n.* १ हाक (स्त्री.) २ वंदन (न.)
३ गारा (स्त्री. अ. व.) ४ *Fig.* वर्षाव
(पु.)

v.t. & i. १ हाक मारणे २ वंदन करणे

३ (to greet) स्वागत करणे ४ मूळचा

..... चा असणे (as in : to hail

from district मूळचा

जिल्ह्याचा असणे) ५ गारा पडणे

६ *Fig.* वर्षाव करणे, वर्षाव होणे

Hailstone *n.* गार-(स्त्री.)

Hail-storm *n.* गारपीट (स्त्री.)

Hair *n.* केस (पु.), रोम (पु.)

Hair-do *n.* केशभूषा (स्त्री.)

Hair spring बाल कमान (स्त्री.)

Hale *adj.* घट्टाकट्टा

Half *n.* अर्धा भाग (पु.)

adj. अर्ध, अर्धा, निम्ना

adv. अर्ध

Half-average *adj.* अर्ध सरासरी

Half-average pay अर्ध सरासरी वेतन (न.)

Half-blood *n.* सावत्र भावंड (न.)

- Half-blooded** *adj.* १ सावत्र २ (having one parent of good and one of inferior stock) संकरजात
- Half-brother** *n.* सावत्र भाऊ (पु.)
- Half-hearted** *adj.* अर्धचित्त
- Half-heartedly** *adv.* अर्धचित्ताने
- Half-mast** *adj.* अर्ध्यावर उतरवलेला
- Half-measure** *n.* अपुरा उपाय (पु.)
- Half-pay** *n.* अर्ध वेतन (न.)
adj. अर्धवेतनी, अर्धपगारी
- Half-sister** *n.* सावत्र बहीण (स्त्री.)
- Half-time** *adj.* अर्धकालिक
- Half-tone** *n.* विदुमूद्रा (स्त्री.)
- Half-truth** *n.* अर्धसत्य (न.)
- Half-wit** *n.* अर्धवट (सा.)
- Half-witted** *adj.* अर्धवट
- Half-year** *n.* अर्धवर्ष (न.)
- Half-yearly** *adj.* सहान्तही, अर्धवार्षिक
- Hall** *n.* १ सभागृह (न.) २ दालन (न.)
कक्ष (पु.) (as in : dining hall भोजन कक्ष)
- Hall-mark** *n.* (an official mark serving as proof of quality) प्रमाणचिन्ह (न.)
- Hallucination** *n.* मायाभाल (पु.), भ्रम (पु.)
- Halo** *n.* *Astron.* तेजोवलय (न.)
- Halt** *v.t. & i.* १ थांबवणे, थांबणे
२ मुक्काम करणे ३ अडथळणे
n. १ मुक्काम (पु.) २ विराम (पु.)
- Halting** *n.* मुक्काम (पु.)
- Halting allowance** मुक्काम भत्ता (पु.)
- Haltingly** *adv.* अडथळत
- Haive** *v.t.* निस्मा करणे
- Hamlet** *n.* (a cluster of houses in the country) पाडा (पु.), वाडी (स्त्री.)
- Hammer** *n.* १ घण (पु.) २ हातोडी (पु.), हातोडी (स्त्री.)
v.t. & i. १ घण भारणे २ हातोड्याने ठोकणे ३ *Stock-exch.* शेअर बाजारात दिवाळे वाजणे ४ धोशा लावणे
- Hammer out** परिश्रमपूर्वक तयार करणे
- Hammock** *n.* झोळीचा बिछाना (पु.)
- Hamper** *v.t.* १ खुंटवणे २ अडथळा आणणे
- Hand** *n.* १ हात (पु.), हस्त (पु.)
२ हस्ताक्षर (न.) ३ (person's signature) सही (स्त्री.), स्वाक्षरी (स्त्री.) ४ (of a clock) काटा (पु.)
५ कर्णचारी (सा.) ६ सवतनीस (सा.)
७ अखत्यार (पु.) (as in : in the hands of -च्या अखत्यारात)
- Handbag** *n.* (a light travelling bag) हस्तपेथिका (स्त्री.), हस्तमंजूषा (स्त्री.)
- Handbill** *n.* हस्तपत्रक (न.) cf. Bulletin
- Hand-book** *n.* निदेशपुस्तक (न.)
cf. Booklet पुस्तिका
Brochure लघुपुस्तक
Hand-out प्रसिद्धिका
Pamphlet पत्रिका
Souvenir स्मरणिका
White paper स्वेतपत्रिका
- Hand-cart** *n.* हातगाडी (स्त्री.)
- Handker** *n.* हातबेडी (स्त्री.), हातकडी (स्त्री.)
- Handful** *n.* नूडभर (बस्तू इत्यादि)
- Hand-grenade** *n.* हातबाँब (पु.)

Handicap *n.* लोडणे (न.), अडथळा (पु.)
v.t. अडथळा निर्माण करणे
Handicapped *adj.* अधू
Handicapped child अधू बालक (न.)
Handicraft *n.* हस्तव्यवसाय (पु.)
Handicraftsman *n.* हस्तव्यवसायी (सा.)
Handiwork *n.* १ हातकाम (न.) २ (creation, doing) कृति (स्त्री.)
Handle *v.t.* १ हाताळणे २ (to trade or deal in) व्यवहार करणे ३ वागवणे (as in : to handle a person roughly एखाद्या व्यक्तीला वाईट रीतीने वागवणे)
n. १ (a part by which a thing is held) मूठ (स्त्री.), दांडा (पु.), (कप वगैरेचा) कान (पु.) २ (the fact that may be taken advantage of) साधन (न.)
Hand-line *n.* (a fishing-line without a rod) हातगळ (पु.)
Handloom *n.* हातमाग (पु.)
Handloom emporium हातमाग वस्त्रभांडार (न.)
Handloom weaving हातमाग विणारी (स्त्री.)
Handmade *adj.* हातबनायटीचा, हाताने केलेला
Handmaid *n.* दासी (स्त्री.)
Hand-out *n.* प्रसिद्धिका (स्त्री.) *cf.* Hand-book
Hand over हवाली करणे
Hand-pounded *adj.* हातकुटाईचा, हातसडीचा
Hand-pounded rice हातसडीचा तांदूळ (पु.)
Hand-press *n.* हातछपाई यंत्र (न.)

Handshake *n.* हस्तांदोलन (न.)
Handsome *adj.* १ (having a pleasing appearance) देखणा २ (generous) उदार ३ (suitable) यथोचित ४ (ample) पुष्कळ, मुबलक
Handspun *adj.* हातकताईचा
Handspun yarn हातकताईचे मूत (न.)
Handwork *n.* हातकाम (न.)
Handwriting *n.* हस्ताक्षर (न.)
Handy *adj.* १ हुकमी, हाताशी असलेला २ आटोपशीर
Hang *v.t. & i.* १ टांगणे, लटकवणे, लटकणे २ फाशी देणे
Hangar *n.* (a shed for aircraft) विमानघर (न.)
Hanger *n.* आलंबक (पु.)
Hang fire रखडणे, मंडगतीने चालू अगण
Hangings *n. pl.* पडवे (पु. म. व.)
Hang in the balance अनिर्णित अवस्थेत असणे
Hangman *n.* फाशी बेगारा (पु.)
Hank *n. Text.* (दोरा वगैरेची) मळ (स्त्री.)
Hanker *v.i.* तीव्र लालसा असणे
Haphazard *adj.* १ प्रसायचित्त २ (determined by chance) यादृच्छिक
adv. १ असावचित्ताने २ यदुच्छया
Happen *v.i.* घडणे
Happening *n.* घटना (स्त्री.)
Happily *adv.* १ सुदैवाने २ मुत्तान, खूबिन ३ सुयोग्य रीतीने
Happiness *n.* सुख (न.), भावाधान (न.)
Happy *adj.* १ सुखी, आनंदी २ सुयोग्य (as in : happy expression मुयोक्त वाक्प्रयोग)

Harangue *n.* (a vehement or noisy speech) आवेशी भाषण (न.)
v.t. & i. आवेशी भाषण करने
Harass *v.t.* सतावणे
Harassment *n.* सतावणी (स्त्री.), गांजणूक (स्त्री.)
Harbinger *n.* अग्रदूत (पु.)
Harbour *n.* १ बंदर (न.) २ (a refuge or shelter) आसरा (पु.), थारा (पु.)
v.t. & i. १ (to shelter) आसरा देणे, थारा देणे २ नांगर टाकणे
Harbour-dues *n. pl.* बंदर जकात (स्त्री.)
Hard *adj.* १ कठोर २ कठीण ३ कडक, टणक ४ कष्टाचा
adv. जोराने, परिश्रमपूर्वक
Hard-and-fast *adj.* पक्कन
Hard cash रोकड (स्त्री.)
Hard currency दुर्लभ चलन (न.)
Hard-earned *adj.* कष्टार्जित
Harden *v.t. & i.* १ कठीण करणे, कणखर करणे २ दृढ होणे, कठोर होणे
Hard facts कठोर वस्तुस्थिति (स्त्री.)
Hard-headed *adj.* १ भावनाशून्य २ व्यवहारी
Hard-hearted *adj.* निष्ठुर
Hard-hit *adj.* तंगित असलेला
Hardiness *n.* फाटकपणा (पु.), कणखरपणा (पु.)
Hard labour सक्त मजुरी (स्त्री.)
Hardly *adv.* १ कष्टाने २ (scarcely) क्वचित
(hardly... when... .. नाही तोच)

Hard money (metallic money) नाणी (न. अ. व.)
Hardness *n.* १ कठीरता (स्त्री.) २ काठिन्य (न.) ३ दृढता (स्त्री.)
Hardships *n. pl.* हालअपेष्टा (स्त्री. अ. व.)
Hardware *n.* लोखंडी सामान (न.)
Hard water *Chem.* दुष्फेन जल (न.)
Hardworking *adj.* कष्टाळू
Hardy *adj.* चिबट, कणखर
Harm *v.t.* १ हानी पोचवणे, हानी करणे २ *Law* अपहानी पोचवणे, अपहानी करणे ३ इजा करणे
n. १ हानि (स्त्री.) २ *Law* अपहानि (स्त्री.) *cf.* Damage ३ इजा (स्त्री.)
Harmful *adj.* घातुक, हानिकारक
Harmless *adj.* निरुपद्रवी
Harmonious *adj.* १ सुसंवादी २ सुरेल, श्रुतिमधुर ३ एकोप्याचा
Harmonise *v.t.* १ भेळ घालणे २ सुर जमवणे
Harmonium *n.* बाजाची पेटी (स्त्री.)
Harmony *n.* १ सुसंवाद (पु.) २ स्वरभेळ (पु.) ३ एकोपा (पु.)
Harness *v.t.* १ जुंपणे २ उपयोगात आणणे
n. ओढण (न., स्त्री.)
Harp *v.i.* तुणतुणे वाजवणे
Harrow *v.t.* १ *Agric.* वखरणे २ घाब करणे ३ *Lit. & Fig.* व्यथित करणे
n. Agric. १ दाताळे (न.) २ वखर (पु., न.) कुळव (पु.)
Harrowing *n. Agric.* वखरणी (स्त्री.), कुळवणी (स्त्री.)

Harsh *adj.* १ कठोर २ कर्णकटु ३ रुक्ष
Harshness *n.* कठोरपणा (पु.)
Harvest *v.t. Agric.* कापणी करणे
n. १ हंगाम (पु.) २ *Agric.* (season for reaping of corn or grains) कापणीचा हंगाम (पु.) ३ पीक (न.)
Harvester *n.* कापणी यंत्र (न.)
Harvesting *n. Agric.* कापणी (स्त्री.)
Haste *n.* घाई (स्त्री.)
Hasten *v.t. & i.* घाई करणे, त्वरा करणे, जलद उरकणे
Hastily *adv.* घाईघाईने
Hasty *adj.* १ उतावळा २ अविचारी
Hatch *v.t. & i.* १ अंडी उबवणे २ (कट, व्यूह) रचणे ३ खोदीव रेषा काढणे
 ४ अंड्यातून बाहेर येणे
n. खोदीव रेषा (स्त्री.)
Hatchery *n.* उबवणी केंद्र (न.)
Hatchet *n.* (a small axe) फरशी (स्त्री.)
Hatching *n.* (shading in fine lines) रेखा-छाया (स्त्री.)
Hate *v.t.* द्वेष करणे
n. द्वेष (पु.)
Hateful *adj.* द्वेषजनक, द्वेषपूर्ण
Hatefully *adv.* द्वेषपूर्वक
Hatred *n.* द्वेष (पु.)
Haughty *adj.* मगूर
Haul *v.t. & i.* १ (वाहनांच्या साह्याने) वाहन नेणे २ ओढून नेणे ३ जहाजाचा मार्ग बदलणे
Haulage *n.* १ (act or process of hauling) मालवाहणी (स्त्री.) २ (charges) वाहणा-वळ (स्त्री.)

Haulage charges वाहणावळ (स्त्री.)
Have *v.t. & i.* १ ताब्यात असणे, जवळ असणे २ घेणे ३ असणे
n. (one who has possessions) सधन (सा.)
Haven *n.* १ बंदर (न.) २ आश्रयस्थान (न.)
Have-not *n.* (one who lacks possessions) निर्धन (सा.)
Hawk *v.t.* फेरीने विकणे
Hawker *n.* फेरीवाला (पु.)
Hay *n.* बाळलेले गवत (न.)
Hazard *n.* १ जोखीम (स्त्री.) २ धोका (पु.)
v.t. धोक्यात घालणे
Hazardous *adj.* १ जोखमी, जोखमीचा २ धोक्याचा
Hazardous insurance जोखमीचा विमा (पु.)
Hazardously *adv.* जोखीमपूर्वक, जोखमीने
Hazardous occupation धोक्याचा व्यवसाय (पु.)
He *pron.* तो, (आवराशीं) ते
Head *n.* १ मस्तक (न.), डोके (न.)
 २ (of department) अभ्यक्ष (सा.), प्रमुख (सा.) ३ (of account) शीर्ष (न.)
 ४ (usu. in pl. — of a coin) चित (स्त्री.) ५ टोक (न.) ६ डोई (स्त्री.)
 (as in: per head दर डोई)
adj. प्रमुख
Headache *n.* डोकेदुखी (स्त्री.)
Headgear *n.* टोपी (स्त्री.), रमाल (पु.)
 शिरोबेष्टन (न.)
Heading *n.* मथळा (पु.), शीर्षक (न.)
Headlight *n.* शिरोदीप (पु.)

Headline *n.* ठळक मथळा (पु.)
Headlong *adv.* भागेपुढे न पाहता
Headman *n.* प्रमुख (पु.)
Headmaster *n.* मुख्याध्यापक (पु.)
Headmistress *n.* मुख्याध्यापिका (स्त्री.)
Head of department १ विभागाध्यक्ष (सा.)
 २ विभाग प्रमुख (सा.)
Head office मुख्य कार्यालय (न.)
Head of office कार्यालय प्रमुख (सा.)
Head-on *adj. & adv.* समोरासमोर
Head-on collision समोरासमोर टक्कर (स्त्री.)
Headphone *n.* शिरोश्रवणक (न.)
Headquarters *n. pl.* मुख्यालय (न.)
Headrace *n.* अधिजलवाहू (पु.)
Headrace tunnel *Irrig.* अधिजल भुयार (न.)
Headstrong *adj.* हेकट
Headway *n.* प्रगति (स्त्री.)
 (to make headway) मार्ग काढणे
Head works प्रमुख बांधकामे (न.अ.व.)
Heal *v.t. & i.* १ बरा करणे, बरा होणे
 २ रोगमुक्त करणे ३ (जखम वगैरे)
 भरून येणे
Health *n.* १ आरोग्य (न.) २ प्रकृति
 (स्त्री.), स्वास्थ्य (न.)
Health engineering आरोग्य अभियांत्रिकी
 (स्त्री.)
Healthful *adj.* आरोग्यसंपन्न
Health-resort *n.* आरोग्यस्थान (न.)
Healthy *adj.* निरोगी, निकोप
Heap *n.* १ रास (स्त्री.) २ ढीग (पु.)
v.t. १ रास करणे २ ढीग लावणे
Hear *v.t. & i.* १ ऐकणे २ Law सुनावणी करणे

Hearing *n.* १ श्रवणशक्ति (स्त्री.) २ Law
 सुनावणी (स्त्री)
Hear in person जातीने ऐकणे
Hearsay *n.* कर्णोपकर्णी वृत्तांत (पु.), वदंता
 (स्त्री.)
adj. ऐकीव
Hearsay evidence Law ऐकीव पुरावा (पु.)
Hearse *n.* शववाहिका (स्त्री.)
Heart *n.* हृदय (न.), काळीज (न.)
Heart-beats *n. pl.* हृदयाचे ठोके (पु. अ. व.)
Heartburning *n.* १ जळफळाट (पु.)
 २ असूया (स्त्री.)
Heart-disease *n.* हृदयविकार (पु.)
Hearth *n.* घरशेकोटी (स्त्री.)
Heartily *adv.* मनःपूर्वक, कळकळीने
Heartless *adj.* हृदयशून्य, निष्ठुर
Heart-rending *adj.* हृदयभेदक
Heartly *adj.* १ हाविक, अंतःकरणपूर्वक
 २ आनंदी ३ यथेच्छ, मनसोकत
Heat *n.* १ उष्णता (स्त्री.) २ Chem. &
 Phys. उष्णता (स्त्री.), ऊष्मा (पु.)
 ३ दाह (पु.) ४ उकाडा (पु.)
v.t. & i. उष्णता देणे, तापवणे, उष्ण
 होणे, गरम होणे
Heater *n.* १ तापक (पु.) २ उष्णिका (स्त्री.)
Heath *n. Bot.* (waste land) ओसाड जमीन
 (स्त्री.)
Heating *n.* तापवणे (न.)
Heatproof *adj.* उष्णतारोधक
Heat-stroke *n.* ऊष्माघात (पु.)
Heat treatment ऊष्णोपचार (पु.)
Heat-wave *n.* ऊष्मालाट (स्त्री.)
Heave *v.t. & i.* १ वर उचलणे २ निदवात
 टाकणे ३ उचंबळणे ४ ऊर धपापणे

Heaven *n.* स्वर्ग (पु.)
Heavenly *adj.* स्वर्गीय, दिव्य
Heavens *n. pl.* आकाश (न.)
Heaviness *n.* जडपणा (पु.)
Heavy *adj.* १ जड, बजनदार २ असह्य;
 दुःखद ३ अवजड (as in : heavy industries
 अवजड उद्योग) ४ मोठा (as in :
 heavy storm मोठे वादळ) ५ पुष्कळ
 (as in : heavy rainfall पुष्कळ पाऊस)
Heavy foliage *adj.* घनपर्णी
Heavy water *Chem.* जड पाणी (न.)
Heckle *v.i.* प्रदनांनी छेडणे
Hectic *adj.* शर्याचा, तुफानी
Hedge *n.* १ कुंपण (न.) २ (bushes
 planted as hedge) बर्डे (स्त्री.)
v.t. & i. १ कुंपण घालणे २ बर्डे घालणे
Heed *n.* १ लक्ष (न.), अवधान (न.)
 २ पर्वा (स्त्री.)
Heedless *adj.* १ दुर्लक्ष करणारा २ बेपर्वा
Heedlessness *n.* १ दुर्लक्ष (न.) २ बेपर्वाई
 (स्त्री.)
Heel *n.* १ टाच (स्त्री.) २ खूर (पु.)
Hegemony *n.* (leadership) धुरीणत्व (न.)
Height *n.* १ उंची (स्त्री.) २ श्रेष्ठत्व (न.)
 ३ (utmost degree) कळस (पु.), परा-
 काष्ठा (स्त्री.)
Heighten *v.t. & i.* उंच करणे, उंचावणे,
 उंच होणे
Heinous *adj.* अतिदुष्ट, अघोर
Heir *n.* *Law* वारस (सा.)
Heir and devisee *Law* वारस व मृत्युपत्रा-
 धिकारी

Heir and legatee *Law* वारस व मृत्युपत्रित-
 दानप्राप्ती
Heir-apparent *n.* १ *Law* प्रत्यक्ष वारस
 (सा.) २ युवराज (पु.)
Heir-at-law *n.* *Law* विधिसंमत वारस
 (सा.)
Heir by custom *Law* रुढिसंमत वारस
 (सा.)
Heir expectant *Law* अपेक्षी वारस (सा.)
Heirless *adj.* वारसहीन
Heirloom *n.* *Law* (any furniture and other
 personal chattels which by law des-
 cend to the heir with the inheritance)
 वंशपरंपरागत वस्तू (स्त्री. अ. व.)
Heir of the body *Law* आत्मज वारस (सा.)
Heir-presumptive *Law* गृहीत वारस
 (सा.)
Heirship *n.* *Law* वारसा (पु.)
Helicopter *n.* हेलिकॉप्टर (न.)
Hello— (used in comb.) सौर—
Heliocentric *adj.* सौरकेंद्री
Helimeter *n.* तारांतरमापी (पु.)
Hello photographer सौर छायाचित्रकार
 (पु.)
Helioscope *n.* सौर बुविण (स्त्री.)
Helm *n.* *Shipping* सुकाणू (न.)
Helmet *n.* शिरस्त्राण (न.)
Helmsman *n.* १ *Shipping* सुकाण्या (पु.)
 २ कर्णधार (पु.)
Help *v.t.* साहाय्य देणे, मदत करणे
n. साहाय्य (न.), साहाय्य (न.), मदत (स्त्री.)
Helper *n.* मदतनीस (सा.)
Helpful *adj.* सहाय्यशील, उपयोगी पडणारा

Helpless *adj.* असहाय
Helplessly *adv.* असहायतेने
Helter-skelter *adv.* सैरावेरा
Hem *n.* मुरड (स्त्री), टीप (स्त्री.)
v.t. मुरड घालून शिवणे, टीप घालणे
Hemisphere *n.* गोलार्ध (पु.)
Hemp *n.* १ भांग (स्त्री.) २ सण (पु.)
 ३ ताग (पु.)
Hence *adv.* १ अतएव, म्हणून २ येथून
Henceforth *adv.* यापुढे
Henceforward *adv.* यापुढे, इतःपर
Henchman *n.* पितू (पु.), बगलबच्चा (पु.)
Her *pron.* तिला
possessive adj. तिचा
Herald *n.* १ (forerunner) अग्रदूत (पु.)
 २ कुलचिन्ह (न.)
v.t. ललकारी देणे
Herb *n.* वनस्पति (स्त्री.)
Herbage *n.* १ झाडपाला (पु.) २ *Law*
 (right of pasture) चराई अधिकार (पु.)
Herd *n.* खिल्लार (न.), कळप (पु.)
Herdsmen *n.* गुराखी (पु.), खिल्लारी (पु.)
Here *adv.* येथे, इकडे, या ठिकाणी
Hereafter *adv.* यापुढे, यानंतर
Hereby *adv.* याद्वारा, याद्वारे
Hereditament *n.* *Law* दायपत्ति (स्त्री.),
 वारसाप्राप्त संपदा (स्त्री.)
Hereditary *adj.* आनुवंशिक
cf. Bequeathed मृत्युपत्रदत्त
 Inherited वारशाने मिळालेला;
 वारसाप्राप्त
 Legated मृत्युपत्रित

Hereditary tenant आनुवंशिक कूळ (न.)
Hereditary tenure आनुवंशिक धारणा
 अधिकार (पु.)
Heredity *n.* १ आनुवंशिकता (स्त्री.)
 २ वंशपरंपरा (स्त्री.)
Herein *adv.* इथे, येथे, यात, या ठिकाणी
Hereinafter *adv.* यात, यापुढे
Hereinbefore *adv.* यात, यापूर्वी
Heretofore *adv.* यापूर्वी, या अगोदर
Hereunder *adv.* याखाली
Herenpon *adv.* यानंतर
Herewith *adv.* यासोबत, यासह
Heritage *n.* *Law* १ वारसा (पु.) २ वंशा-
 जित संपत्ति (स्त्री.) *cf.* Legacy
Hermit *n.* आश्रमवासी (पु.)
Hermitage *n.* आश्रम (पु.)
Hernia *n.* *Med.* अंतर्गळ (पु.)
Hero *n.* १ वीर (पु.) २ नायक (पु.)
 ३ विभूति (स्त्री.)
Heroic *adj.* वीरश्रीयुक्त, वीरश्रीचा
Heroine *n.* नायिका (स्त्री.)
Heroism *n.* मर्दमकी (स्त्री.), वीरश्री (स्त्री.)
Hero-worship *n.* विभूतिपूजा (स्त्री.)
Hers *possessive adj.* तिचा
Herself *pron.* ती स्वतः
Hesitant *adj.* अनिश्चयी, डळमळीत
Hesitate *v.i.* १ का कू करणे २ चाचरणे
Hesitation *n.* १ अनिश्चय (पु.), डळमळीत-
 पणा (पु.) २ संदेह (पु.)
Hessian *n.* (coarse sacking of hemp or
 hemp and jute) गोंणपाट (न.)
Heterogeneity *n.* १ बहुजिनसीपणा (पु.)
 २ बहुजातीयता (स्त्री.)

Heterogeneous *adj.* १ बहुजिनसी २ बहु-जातीय

Heterogeneousness = Heterogeneity

Hew *v.t. & i.* १ तोडणे, कापणे २ धाव घालणे

Hexagon *n. Math.* षट्कोन (पु.)

Hexagonal *adj.* षट्कोनी

Heyday *n.* १ बहर (पु.) २ भरभराट (स्त्री.)

Hiccup *n.* उचकी (स्त्री.)

v.t. & i. उचकी देणे, उचकी लागणे

Hidden *adj.* १ लपवलेला, लपलेला २ प्रच्छन्न ३ अज्ञात

Hide *v.t. & i.* लपवणे, लपणे
n. कातडे (न.)

Hideous *adj.* हिडीस

Hideously *adv.* हिडीसपणे

Hideout *n.* लपून राहण्याची जागा (स्त्री.), लपण (स्त्री.)

Hierarchy *n.* अधिकारश्रेणी (स्त्री.)

Higgle *v.i.* घासाधीस करणे

High *adj.* १ उंच, उच्च २ (dignified, eminent) श्रेष्ठ ३ अतिशय
adv. उंच

n. कमाल पातळी (स्त्री.)

High-born *adj.* उच्चकुलीन

High-bred *adj.* उच्चकुलीन

Highbrow *adj.* उच्चभ्रू

n. उच्चभ्रू (सा.)

High-class *adj.* १ श्रेष्ठप्रतीचा २ उच्चवर्गीय

High Commission उच्च आयोग (पु.)

High Court उच्च न्यायालय (न.)

High degree उच्च प्रमाण (न.)

High diligence अतिशय साक्षेप (पु.)

Higher *adj.* १ उच्च, उच्चतर २ वरचा

Higher authority वरचा प्राधिकारी (सा.)

Higher grade वरची श्रेणी (स्त्री.)

Higher secondary school उच्च माध्यमिक शाळा (स्त्री.)

Higher stage वरचा टप्पा (पु.)

Higher start उच्चतर आरंभिक वेतन (न.)

Highest *adj.* सर्वोच्च, उच्चतम

Highest bidder सर्वोच्च बोली बोलणारा (पु.), सर्वोच्च बोलीदार (सा.)

Highest rank उच्चतम दर्जा (पु.)

High-explosive *n.* अतिस्फोटक पदार्थ (पु.)
adj. अतिस्फोटक

High-flown *adj.* (as, language) अलंकारिक

High grade १ उच्च श्रेणी (स्त्री.) २ उच्च प्रत (स्त्री.)

High-handed *adj.* अरेरावीचा

High-handedness *n.* अरेरावी (स्त्री.)

Highland *n.* गिरिभूमि (स्त्री.)

Highlight *v.t.* ठळकपणे निदर्शनास आणणे

Highlights *n. pl.* ठळक वैशिष्ट्ये (न.अ.व.)

Highly *adv.* १ अत्यंत, अति २ गौरवपूर्वक

Highly coloured १ अतिरंजित २ गडद रंगाचा

Highly inflammable शीघ्र ज्वालाप्राही

High-power *adj.* उच्चाधिकार- (as in : high-power committee उच्चाधिकार समिति)

High school माध्यमिक शाळा (स्त्री.), प्रशाला (स्त्री.)

High seas (sea beyond territorial jurisdiction) मुक्त सागर (पु.)

High-sounding *adj.* अबडंबरी

High-sounding words शब्दावडंबर (न.)

High-spirited *adj.* तडफदार, तेज

High-strung *adj.* अतिहळवा
High temperature १ खूप ताप (पु.) २ प्रखर
 तपमान (न.)
High-tide *n.* भरती (स्त्री.)
High time फार वेळ (पु.)
High-treason *n.* घोर राष्ट्रद्रोह (पु.)
High-water = High-tide
Highway *n.* महामार्ग (पु.)
Highwayman *n.* वाटमाऱ्या (पु.)
Highway robbery वाटमारी (स्त्री.)
Hike *v.i.* पायी भटकणे
Hill *n.* टेकडी (स्त्री.)
Hill allowance गिरि भत्ता (पु.)
Hill cattle पहाडी गुरेढोरे (न. अ. व.)
Hillock *n.* टेकाड (न.)
Hill station थंड हवेचे ठिकाण (न.)
Hilly *adj.* डोंगराळ
Hilly country डोंगराळ प्रदेश (पु.)
Him *pron.* त्याला
Himself *pron.* तो स्वतः
Hind *adj.* मागचा, पाठीमागचा
Hinder *v.t.* विघ्न आणणे, बाधा आणणे
cf. Bar
Hindrance *n.* विघ्न (न.); अडथळा (पु.)
Hinduism *n.* १ हिंदू धर्म (पु.) २ हिंदुत्व
 (न.)
Hinge *n.* बिजागर (न.), बिजागरी (स्त्री.)
Hint *v.t. & i.* १ इशारा देणे २ सूचित
 करणे *cf.* Convey
n. १ इशारा (पु.) २ सूचनिका (स्त्री.)
Hinterland *n.* पार्श्वप्रदेश (पु.)
Hire *v.t.* १ भाड्याने घेणे, भाड्याने देणे
 २ मजरीने लावणे
n. भाडे (न.), किराया (पु.)

Hireling *n.* भाडोत्री (सा.), हस्तक (सा.)
Hire-purchase *n.* भाडे-खरेदी पद्धति (स्त्री.)
adj. भाडे-खरेदी-
Hire-purchase agreement भाडे-खरेदी करार
 (पु.)
Hirer *n.* १ भाड्याने घेणारा (पु.)
 २ भाड्याने देणारा (पु.)
His possessive *adj.* त्याचा
His Excellency परमश्रेष्ठ
His Excellency the Governor परमश्रेष्ठ
 राज्यपाल (सा.)
His Majesty-in-Council सपरिषद सम्राट
 (पु.)
Histology *n.* ऊतिशास्त्र (न.)
Historian *n.* इतिहासकार (सा.)
Historic *adj.* ऐतिहासिक, ऐतिहासिक
 महत्त्वाचा
Historical monument ऐतिहासिक स्मारक
 (न.)
Historical process इतिहास प्रक्रिया (स्त्री.)
Historic interest ऐतिहासिक जिज्ञासा
 (स्त्री.)
Historic significance ऐतिहासिक महत्त्व
 (न.)
History *n.* १ इतिहास (पु.) २ वृत्त (न.)
 ३ पूर्ववृत्त (न.)
History of service सेवावृत्त (न.)
History sheet पूर्ववृत्त पत्रक (न.)
History ticket वृत्तक (न.)
Histrionic *adj.* अभिनयासंबंधी, अभिनय-
Hit *v.t. & i.* १ ठोकणे २ प्रहार करणे
 ३ टोला मारणे ४ लागणे
n. १ ठोका (पु.) २ प्रहार (पु.)
 ३ टोला (पु.)

Hitch *v.i.* अडकवणे, जुंपणे
n. अडथळा (पु.)

Hither *adv.* इकडे, या बाजूस
adj. इकडचा, इकडील

Hitherto *adv.* आतापर्यंत

Hive *n.* १ मधुमक्षिकालय (न.) २ गज-
बजलेली जागा (स्त्री.)

Hoard *n.* अपसंचय (पु.)
v.t. & i. अपसंचय करणे, साठेबाजी करणे
cf. Collect

Hoarding *n.* १ अपसंचय (पु.), साठेबाजी
(स्त्री.) २ (a screen of boards for
display of bills) जाहिरातफलक (पु.)

Hoarse *adj.* घोगरा

Hoax *n.* फसगत (स्त्री.)
v.t. फसगत करणे

Hobby *n.* छंद (पु.)

Hockey *n.* हॉकी (स्त्री.)

Hoe *n.* १ कुदळ (स्त्री.) २ फावडे (न.)
v.t. & i. कुदळीने खणणे, कुदळणे

Hoing *n.* १ कुदळीने खणणे (न.)
२ *Agric.* कुदळणी (स्त्री.)

Hoist *v.t.* १ उभारणे २ वर उचलणे
n. १ उचलन (न.) २ उचलनयंत्र
(न.)

Hoisting of flag ध्वजारोहण (न.)

Hold *v.t. & i.* १ धरणे, धरून ठेवणे
२ (as, land, post, etc.) धारण करणे
३ भावणे ४ समजणे, मानणे ५ (as,
an election) (निवडणूक) घेणे
६ (as, a meeting) (सभा) भरवणे
७ *Law* निर्णय देणे
n. १ पकड (स्त्री.) २ (of a ship)
जहाजावरील कोठी (स्त्री.)

Hold a lien धारणाधिकार असणे

Hold-all *n.* सर्वधर (पु.), प्रवासी बिस्तरा
(पु.)

Hold an office पद धारण करणे

Hold a sitting बैठक भरवणे

Hold a trial न्यायचौकशी करणे

Holder *n.* १ टाक (पु.) २ -धारी (सा.),
धारक (सा.)

Holder of an office of profit लाभपद
धारक (सा.)

Holder of a post पदधारक (सा.)

Hold good लागू असणे, लागू होणे, लागू
पडणे

Hold in abeyance आस्थगित ठेवणे,
आस्थगित करणे

Holding *n.* धारणजमीन (स्त्री.)

Holding company सूत्रधारी कंपनी (स्त्री.)

Hold over १ (to postpone) तहकूब करणे
२ *Law* (to continue in occupancy of
land or exercise the powers of an office
beyond the limits of the term set or
fixed) अतिधारण करणे

Hold up १ रोखून ठेवणे २ थांबणे

Hole *n.* छिद्र (न.)

Holiday *n.* १ सुटी (स्त्री.) २ सण (पु.)

Holiday allowance सुटी भत्ता (पु.)

Holiday camp सुटी शिबिर (न.)

Holiday with pay सवेतन सुटी (स्त्री.)

Hollow *n.* खळगा (पु.)

adj. पोकळ

Hollow out पोखरणे

Holocaust *n.* सर्वनाश (पु.)

Holograph *n.* स्वलेख (पु.), संपूर्ण आलेख
(पु.)

Holy *adj.* पावन, पवित्र

Holy place तीर्थक्षेत्र (न.)

Homage *n.* (respect or reverential regard) आदरांजली (स्त्री.)

Home *n.* १ गृह (न.), घर (न.)
२ (native land) स्वदेश (पु.) ३ मूल
ठिकाण (न.)

adj. १ (carried on in one's own country, domestic) देशांतर्गत २ मूल (as in : home state मूल राज्य) ३ गृह-
(to bring home to -च्या गळी उतरवणे)

Home consumption देशांतर्गत खप (पु.)

Home guard होमगार्ड (सा.)

Home guards होमगार्ड दल (न.)

Home industry गृह उद्योग (पु.)

Homeless *adj.* गृहहीन, बेघर

Home-life *n.* गृहजीवन (न.)

Home-made *adj.* १ घरगुती २ स्वदेशी

Home of family कुटुंबाचे मूल ठिकाण (न.)

Homeopathy = Homoeopathy

Home police गृहपोलीस (पु.)

Home port घर बंदर (न.)

Home rule स्वराज्य (न.)

Home science गृहविज्ञान (न.)

Homestead *n.* (the land and buildings thereon occupied by the owner as a home for himself and his family)

घरवाडी (स्त्री.), वास्तु (स्त्री.)

Homestead farm घरशेत (न.)

Homestead right घरवाडी अधिकार (पु.),
वास्तु अधिकार (पु.)

Home-town *n.* स्वग्राम (न.), मूल गाव (न.)

Home trade देशांतर्गत व्यापार (पु.)

Homework *n.* गृहपाठ (पु.)

Homicidal *adj.* मनुष्यवधासंबंधी

Homicide *n.* Law मनुष्यवध (पु.)

Homily *n.* उपदेशपाठ (पु.), बोधचन्हाट (न.)

Homoeopathy *n.* समचिकित्सा (स्त्री.)

Homogeneity *n.* १ एकजिनसीपणा (पु.)
२ एकजातीयता (स्त्री.)

Homogeneous *adj.* १ एकजिनसी २ एक-
जातीय

Homogeneousness = Homogeneity

Homologous *adj.* १ समजातीय, समधर्मीय
२ समरचनात्मक

Honest *adj.* प्रामाणिक

Honestly *adv.* प्रामाणिकपणे

Honesty *n.* प्रामाणिकता (स्त्री.), प्रामा-
णिकपणा (पु.), सचोटी (स्त्री.)

Honey *n.* मध (पु.)

Honey-bee *n.* मधमाशी (स्त्री.)

Honeycomb *n.* पोळे (न.), मोहळ (न.)

Honorarium *n.* मानधन (न.), मानद्रव्य
(न.) *cf.* Salary

Honorary *adj.* मानसेवी, मान-

Honorary service मानसेवा (स्त्री.)

Honorable *adj.* सन्मानदर्शक

n. सन्मानोल्लेख (पु.)

Honorable title सन्मानदर्शक पदवी (स्त्री.)

Honour *v.t.* १ प्रतिष्ठा राखणे २ मान देणे,
मान करणे, सन्मान करणे ३ गौरव करणे
४ (as, cheques, etc.) स्वीकारणे

n. १ प्रतिष्ठा (स्त्री.), आदर (पु.)

२ मान (पु.), सन्मान (पु.) ३ गौरव

(पु.) ४ मानचिन्ह (न.), सन्मानचिन्ह

(न.)

- Honourable** *adj.* माननीय, मानार्ह, सन्मान्य
Honourable member माननीय सदस्य (सा.)
Honourable relations सन्मान्य संबंध (पु. अ. व.)
Honourably *adv.* मानाने
Honourably acquitted मानाने दोषमुक्त
Honour a cheque घनादेश स्वीकारणे
Honoured *adj.* १ सन्मानित २ स्वीकारलेला
Honoured bill स्वीकारलेली हुंडी (स्त्री.)
Honours *n. pl.* १ *Educ.* (a grade of academic distinction awarded for high proficiency) सन्मान (पु.) २ सन्मानचिन्हे (न. अ. व.) (as in : posthumous honours मरणोत्तर सन्मानचिन्हे)
Hoodwink *v.t.* टोपी घालणे, फसगत करणे
Hoof *n.* खूर (पु.)
Hook *n.* आकडा (पु.), गळ (पु.)
Hook-worm *n.* जंत (पु.)
Hooligan *n.* म्बाली (पु.), गुंड (पु.)
Hooping-cough = Whooping-cough
Hooter *n.* (गिरणी बगैरेचा) भोंगा (पु.)
Hope *v.i.* आशा करणे, आशा धरणे, आशा बाळगणे
n. आशा (स्त्री.), उमेद (स्त्री.)
Hopeful *adj.* आशादायक
Hopefully *adv.* आशेने
Hopeless *adj.* १ हताश २ हाताबाहेरचा (as in : hopeless case हाताबाहेरचा रुग्ण) ३ (as, a person) कुचकामाचा
Hopelessly *adv.* हताशपणे
Hopelessness *n.* हताशपणा (पु.)
Horde *n.* टोळके (न.)
Horizon *n.* क्षितिज (न.)
Horizontal *adj.* १ क्षैतिज, क्षितिजसमांतर, क्षितिज- २ आडवा ३ समस्तर
Horizontal method *Com.* समस्तर पद्धति (स्त्री.)
Hormone *n. Med.* संप्रेरक (पु.), हारमोन (पु.)
Horn *n.* १ शिंग (न.), शृंग (न.) २ (of a car) पोंगा (पु.)
Horoscope *n.* जन्मपत्रिका (स्त्री.), जन्म-कुंडली (स्त्री.)
Horrible *adj.* भयंकर, भयकारी
Horrid *adj.* भयानक, भीषण
Horrify *v.t.* भीती निर्माण करणे
Horror *n.* अतिभय (न.), भयानकता (स्त्री.)
Horse-power *n. Mech.* अश्वशक्ति (स्त्री.)
Horse racing घोड्यांच्या शर्यती (स्त्री. अ. व.)
Horticultural *adj.* १ उद्यानविषयक २ बागायती
Horticultural crops बागायती पिके (न. अ. व.)
Horticultural operations उद्यानविषयक कामे (न. अ. व.)
Horticulture *n.* उद्यानविद्या (स्त्री.)
Horticulturist *n.* उद्यानविद्यावेत्ता (पु.)
Hose *n.* १ मोजा (पु.) २ लवचिक नळी (स्त्री.)
Hosepipe *n.* लवचिक नळ (पु.)
Hosier *n.* विणमाल विक्रेता (पु.)
Hosiery *n.* विणमाल (पु.), मोजेकाम (न.)
Hospitable *adj.* आतिथ्यशील
Hospital *n.* रुग्णालय (न.)
cf. Asylum उपचारगृह
Clinic चिकित्सालय
Dispensary दवाखाना
Infirmary अर्पगालय
Nursing home शुश्रूषालय
Sanatorium आरोग्यधाम

Hospitalisation *n.* रुग्णालयात ठेवणे (न.)
Hospitalise *v.t.* रुग्णालयात ठेवणे
Hospitality *n.* आतिथ्य (न.), पाहुणचार (पु.)
Hospital leave रुग्णालयीन रजा (स्त्री.)
Host *n.* १ चमू (पु.) २ घोळका (पु.)
 ३ यजमान (पु.)
Hostage *n.* (one kept in the hands of an enemy as a pledge) ओलीस ठेवलेला (पु.)
Hostel *n.* बसतिगृह (न.)
Hostile *adj.* १ शत्रुत्वाचा, बंरभावाचा २ (adverse) प्रतिकूल
Hostile possession प्रतिकूल कब्जा (पु.)
Hostile witness १ उलटलेला साक्षीदार (सा.) २ प्रतिकूल साक्ष (स्त्री.)
Hostilities *n. pl.* युद्ध (न.)
Hostility *n.* बंर (न.), बंरभाव (पु.), शत्रुत्व (न.)
Hot *adj.* १ उष्ण, गरम २ तापट ३ तिखट
Hotbed *n.* १ आडी (स्त्री.) २ *Fig.* (a place favourable to rapid growth or development) पोषस्थान (न.)
Hotchpotch *n.* काला (पु.), खिचडी (स्त्री.)
Hotel *n.* हॉटेल (न.) *cf.* Restaurant
Hotel-keeper *n.* हॉटेलवाला (पु.)
Hot-plate *n.* १ शेंगडी (स्त्री.) २ आच-तबकडी (स्त्री.)
Hot pursuit निकराचा पाठलाग (पु.)
Hot spell ऊष्माकाल (पु.)
Hot spring उष्ण झरा (पु.), उन्हाळे (न.)
Hot-tempered *adj.* शीघ्रकोपी, तापट
Hour *n.* १ तास (पु.) २ वेळ (स्त्री.)
 ३ काळ (पु.) ४ (an occasion) प्रसंग (पु.)

Hours *n. pl.* वेळा (स्त्री. अ. व.), तास (पु. अ. व.) (as in : working hours कामाच्या वेळा, कामाचे तास)
Housage *n. Law* (a fee for housing goods) आगारशुल्क (न.)
House *n.* १ घर (न.), गृह (न.) २ आवास (पु.) (as in : house officer आवास अधिकारी) ३ (of Parliament or State Legislature) सभागृह (न.)
v.t. १ निवारा देणे २ जागेची सोय करणे
House accommodation निवासव्यवस्था (स्त्री.)
House-boat *n.* गृहनौका (स्त्री.), शिकारा (पु.)
House-breaker *n. Law* घरफोड्या (पु.)
House-breaking *n. Law* घरफोडी (स्त्री.)
Household *adj.* १ कौटुंबिक २ गृहोपयोगी, घरगुती
n. १ (family) कुटुंब (न.) २ परिवार (पु.)
Household effects घरगुती चीजवस्तू (स्त्री. अ. व.)
Householder *n.* गृहस्थ (पु.)
Household furniture गृहोपयोगी फर्निचर (न.)
Household goods गृहोपयोगी माल (पु.)
Household servant घरगडी (पु.)
Household stuff गृहसामग्री (स्त्री.)
Housemaid *n.* भोळकरीण (स्त्री.)
Houseman *n.* आवासी (पु.)
House-master *n.* (one who supervises over the government hostels for backward classes) गृहपर्यवेक्षक (सा.)

House of correction सुधारगृह (न.)
 House of Legislature विधानमंडळाचे
 सभागृह (न.)
 House of People लोकसभा (स्त्री.)
 House patient (indoor patient) आवासी
 रुग्ण (सा.)
 House rent घरभाडे (न.)
 House rent allowance घरभाडे भत्ता
 (पु.)
 House-surgeon n. आवास शल्यचिकित्सक
 (सा.)
 House tax घरपट्टी (स्त्री.)
 House trespass Law गृह अप्रवेश (पु.)
 Housewife n. गृहिणी (स्त्री.)
 Housing n. १ जागेची सोय (स्त्री.)
 २ गृहनिर्माण (न.)
 Housing board गृहनिर्माण मंडळ (न.)
 Housing colony गृहनिर्माण वसाहत (स्त्री.)
 Housing loan गृहनिर्माण कर्ज (न.)
 Housing society गृहनिर्माण संस्था (स्त्री.)
 Hover v.i. १ धिरट्या घालणे २ तरंगणे
 How adv. कसे, कोणत्या प्रकारे
 However adv. & conj. तथापि, तरी, तसे
 असताही
 Howl v.i. कोकलणे, गळा काढून रडणे
 Howler n. (a stupid and ridiculous blunder)
 हास्यास्पद चूक (स्त्री.)
 How many किती
 How much किती
 Howsoever adv. कोणत्याही तऱ्हेने, कितीही
 Howsoever otherwise अन्यथा कोणत्याही
 तऱ्हेने, अन्यथा कसेही असले तरी

Hub n. १ (the nave of a wheel) हब (पु.)
 २ Fig. (central point of interest, etc.)
 केंद्र (न.)
 Hubhub n. गसका (पु.), गलबला (पु.)
 Huddle v.i. दाटीवाटीने बसणे
 n. गोंघळ (पु.)
 Hue n. वर्णच्छटा (स्त्री.)
 Hue and cry आरडाओरड (स्त्री.)
 Huge adj. वेफाट, अवाढव्य, भव्य
 Hull n. १ (of rice) तूस (न.), टरफल
 (न.) २ (of a ship) सांगाडा (पु.)
 v.t. टरफले काढणे, सालपट काढणे, तूस
 काढणे, सोलणे
 Hullabaloo n. हलकल्लोळ (पु.)
 Huller n. टरफले काढण्याचे यंत्र (न.),
 सोलणी यंत्र (न.)
 Human adj. मानवी, मानव-, माणुसकीचा
 Human dwelling मानव वसतिस्थान (न.)
 Humane adj. माणुसकीचा, भूतदयाशील
 Humanism n. मानवतावाद (पु.), मानव्य
 (न.)
 Humanist n. मानवतावादी (सा.)
 Humanistic adj. मानवतावादी
 Humanistic science मानवविज्ञान (न.)
 Humanitarian n. मानवतावादी (सा.)
 Humanitarianism n. भूतदयावाद (पु.)
 Humanities n. pl. मानवविज्ञान (न.)
 Humanity n. १ मानवजाति (स्त्री.)
 २ मानवता (स्त्री.)
 Human law मानवी विधि (पु.), मानवी
 कायदा (पु.)
 Human rights मानवी अधिकार (पु. अ. व.)

Humble *adj.* विनीत, नम्र
Humbly *adv.* नम्रपणे
Humbug *n.* भंपकपणा (पु.)
Humdrum *adj.* रटाळ
Humid *adj.* दमट, आर्द्र
Humidity *n.* दमटपणा (पु.), आर्द्रता (स्त्री.)
Humiliate *v.t.* पाणउतारा करणे
Humiliation *n.* पाणउतारा (पु.)
Humility *n.* शालीनता (स्त्री.), नम्रता
 (स्त्री.)
Humorous *adj.* विनोदी
Humour *n.* १ विनोद (पु.) २ मनस्थिति
 (स्त्री.)
 (to be in good humour चांगल्या मन-
 स्थितीत असणे)
Hundred *adj.* शंभर, शत, —शे
Hundreds *n. pl.* शेकडो (लोक, वस्तू वर्गरे)
Hundredth *adj.* शतांश (पु.)
Hunger *n.* भूक (स्त्री.)
Hunger-bitten *adj.* क्षुधार्त
Hunger-strike *n.* अन्नसत्याग्रह (पु.)
Hungry *adj.* भुकेला, क्षुधित
Hunt *v.t. & i.* १ शिकार करणे २ माग काढणे
 ३ शोध घेणे
n. १ शिकार (स्त्री.) २ माग (पु.)
 ३ शोध (पु.)
Hunter *n.* शिकारी (पु.)
Hunting *n.* शिकार (स्त्री.)
Huntsman *n.* शिकारी (पु.)

Hurdle *n.* १ आडचोकट (स्त्री.)
 २ अडथळा (पु.)
Hurl *v.t.* फेकणे
Hurricane *n.* तुफान (न.), प्रभंजन (पु.)
Hurry *v.t.* घाई करणे
n. घाई (स्त्री.)
Hurt *v.t.* १ दुखापत करणे २ नुकसान
 करणे ३ दुखवणे
n. Law दुखापत (स्त्री.) *cf.* Damage
adj. दुखापत झालेला
Hurtle *v.t. & i.* आवळणे
Husband *n.* पति (पु.), नवरा (पु.)
Husbandman *n.* कृषीबल (पु.) *cf.* Farmer
Husbandry *n.* शेतीकाम (न.), कृषिकर्म
 (न.) *cf.* Agriculture
Hush *adj.* नीरव
n. नीरवता (स्त्री.)
Hush-money (money paid to secure silence)
 मुखलेप (पु.)
Hush up दाबून टाकणे
Husk *n.* तूस (न.)
v.t. (to strip off the external covering,
 as of fruits and seeds) तूस काढणे
Hut *n.* खोपटे (न.), झोपडी (स्त्री.)
Hutment *n.* कुटीर (न.)
Hutments *n. pl.* झोपडपट्टी (स्त्री.)
Hybrid *n.* १ संकर (पु.) २ संकरज (सा.)
adj. संकरित
Hybridisation *n.* संकरण (न.)
Hybridise *v.t. & i.* संकर करणे, संकर होणे
Hydrant *n.* नळखांब (पु.)

Hydration *n.* सजलीकरण (न.)
 Hydraulic *adj.* १ जलविषयक २ द्रविक,
 द्रवचलित
 Hydraulic engineer जलव्यवस्था अभियंता
 (सा.)
 Hydraulic engineering द्रव अभियांत्रिकी
 (स्त्री.)
 Hydraulics *n.* द्रवगतिशास्त्र (न.)
 Hydraulic section जलव्यवस्था विभाग (पु.)
 Hydro— (used in comb.) जल—
 Hydrocele *n. Med.* अंडवृद्धि (स्त्री.)
 Hydrodynamics *n.* द्रवगतिकी (स्त्री.)
 Hydroelectric *adj.* जलविद्युत—
 Hydroelectric centre जलविद्युत केंद्र (न.)
 Hydroelectricity *n.* जलविद्युत (स्त्री.),
 पाणवीज (स्त्री.)
 Hydroelectric power जलविद्युत शक्ति
 (स्त्री.)
 Hydrogen *n. Chem.* हायड्रोजन (पु.)
 Hydrogen bomb हायड्रोजन बॉम्ब (पु.)
 Hydrograph *n.* जलआलेख (पु.)
 Hydrography *n.* जलआलेखन (न.)
 Hydrology *n.* जलविद्या (स्त्री.)
 Hydrometer *n.* तरकाटा (पु.)
 Hydropathy *n.* जलचिकित्सा (स्त्री.)
 Hydrophobia *n. Med.* आलर्क (पु.),
 जलभी (स्त्री.)

Hydro-therapeutics = Hydro-therapy *n.*
Med. जलचिकित्सा (स्त्री.)
 Hydrothermal *adj.* उष्णजलीय
 Hygiene *n.* आरोग्यशास्त्र (न.)
 Hygienic *adj.* १ आरोग्यपूर्ण २ आरोग्य-
 विषयक
 Hygienic report आरोग्यविषयक प्रतिवेदन
 (न.)
 Hygrometer *n.* आर्द्रतामापी (पु.)
 Hyperacidity *n.* अत्याम्लता (स्त्री.)
 Hypercritical *adj.* अतिचिकित्सक
 Hyphen *n.* सांघरेघ (स्त्री.), संयोगचिह्न
 (न.)
 Hypnotic *adj.* संमोहनकारी
n. संमोहन द्रव्य (न.)
 Hypnotism *n.* संमोहन विद्या (स्त्री.)
 Hypnotist *n.* संमोहक (सा.)
 Hypocrisy *n.* दंभ (पु.)
 Hypocrite *n.* दांभिक (सा.)
 Hypothecate *v.t. Law* तारणगहाण ठेवणे
 Hypothecation *n. Law* तारणगहाण (न.)
 Hypothecator *n. Law* तारणगहाणकर्ता (पु.)
 Hypothesis *n.* १ गृहीतकृत्य (न.) २ प्रमेय
 (न.)
 Hypothetical *adj.* गृहीतकृत्यात्मक
 Hysteria *n.* उन्माद (पु.)
 Hysteric = Hysterical *adj.* १ उन्मादासंबंधी
 २ उन्मादग्रस्त